

การวิเคราะห์รูปแบบการทำประตูของทีมชนะเลิศในการแข่งขันฟุตบอล ชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020

An Analysis of the Goalscoring Styles of the Winning Teams in Football UEFA European National Championships 2020

กรวิวุฒิ ระงับเหตุ^{1*} ภควัต ก่องแก่น¹ และโสภณ ทองสี¹
K.ravivuth Rangubhet^{1*} Pakkawat Kongkean¹ and Sapon Thongsee¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบรูปแบบการทำประตูฟุตบอลของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แมตช์การแข่งขันของทีมชนะเลิศ จำนวน 7 แมตช์ แล้วนำผลที่บันทึกได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะการยิงประตู แบบสถิติเชิงบรรยาย นำเสนอเป็นตารางความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ด้วยสถิติ independent samples t-test ผลการวิจัยพบว่าทีมชนะเลิศมีรูปแบบการทำประตูที่นิยมมากที่สุด คือ ความสามารถเฉพาะตัว (7.71 ± 4.57) การส่งบอลด้านข้างสนาม (3.57 ± 2.23) และการส่งบอลทะลุทะลวง (1.71 ± 1.80) พื้นที่ในการทำประตูที่มากที่สุด คือ เขตโทษ (10.71 ± 3.95) ช่วงเวลาในการทำประตูที่มากที่สุด คือ ครั้งแรก (8.29 ± 4.23) และผลลัพธ์ในการทำประตูที่มากที่สุด คือ การยิงไม่เข้ากรอบประตู (6.43 ± 2.88) และฝ่ายรับป้องกันได้ (5.28 ± 2.50) ทีมคู่แข่งมีรูปแบบการทำประตูที่นิยมมากที่สุด คือ ความสามารถเฉพาะตัว (3.43 ± 3.16) และลูกตั้งเตะ (2.14 ± 0.90) พื้นที่ในการทำประตูมากที่สุด คือ เขตโทษ (4.14 ± 1.77) ช่วงเวลาในการทำประตูที่มากที่สุด คือ ครั้งหลัง (4.57 ± 2.44) และผลลัพธ์ในการทำประตูที่มากที่สุด คือ การยิงไม่เข้ากรอบประตู (4.00 ± 2.58) และฝ่ายรับป้องกันได้ (2.43 ± 2.23) เมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการทำประตูของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่ง พบว่ารูปแบบการทำประตู การส่งบอลด้านข้างสนาม การเล่นลูกนิ่ง การส่งบอลทะลุทะลวง พื้นที่ในการทำประตู เขตโทษ และผลลัพธ์ในการทำประตู ผู้รักษาประตูป้องกันได้และบอลชนคาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การวิเคราะห์สมรรถนะ รูปแบบการทำประตู ฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020

¹ สาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

* corresponding author e-mail: kravivuth@gmail.com

Received: 12 November 2021, Revised: 2 March 2022, Accepted: 4 March 2022

Abstract

This research aims to analyze and compare soccer goalscoring styles of the winning teams and their opponents at the 2020 European Football Championship. The samples used in this research were 7 matches of the winning team. To compare the difference in the average shooting performance statistics the frequency, mean, and percentage tables are presented with. The results show that the champion team had the most popular goalscoring patterns: specific skills (7.71 ± 4.57), cross (3.57 ± 2.23), and pass (1.71 ± 1.80), the most goalscoring areas are penalty areas (10.71 ± 3.95), the most scoring intervals are half time (8.29 ± 4.23), and the most goals are off-target (6.43 ± 2.88) and blocked (5.28 ± 2.50). The opponents have the most popular goalscoring styles: specific skills (3.43 ± 3.16) and set pieces (2.14 ± 0.90), the most goalscoring areas are penalty areas (4.14 ± 1.77), the most goalscoring intervals are full time (4.57 ± 2.44), and the most goals scored are off-target (4.00 ± 2.58) and blocked (2.43 ± 2.23). When comparing the goalscoring performance of the winning team and the opposing team, it was found that cross goals, set pieces, killer pass patterns, penalty area goals scored, save and post goals scored, and woodwork were statistically significantly different at 0.05.

Keyword: Performance analysis, Goalscoring, UEFA 2020

บทนำ

กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาที่มีรูปแบบการเล่นและวิธีการทำประตูที่หลากหลายซับซ้อน เพื่อนำมาใช้ในการแข่งขัน แต่ละทีมมีการพัฒนาและสร้างรูปแบบการทำประตูของทีมตัวเองไว้ใช้แข่งขันกับทีมคู่แข่ง จำเป็นต้องอาศัยการประสานงานกับเพื่อนร่วมทีม สอดคล้องกับ Almeida *et al.* (2020) ที่พบว่าฟุตบอลมีลักษณะการเล่นที่ซับซ้อนโดยเน้นที่ความร่วมมือของเพื่อนร่วมทีมในการแข่งขันเพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้าม และเพื่อให้ผู้เล่นมีการประสานงานและความต้องการให้เป็นหนึ่งเดียวกันในการแข่งขัน โดยมีโครงสร้างผ่านการพัฒนารูปแบบการเล่นจากตัวบุคคลสู่การเล่นแบบทีม

ในการแข่งขันกีฬาฟุตบอลจะตัดสินผลการแข่งจากทีมที่ทำประตูที่มากกว่าจะเป็นผู้ชนะ ดังนั้นการทำประตูจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างความได้เปรียบจากทีมคู่แข่งมากกว่าและนำไปสู่ชัยชนะในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับนิพิฐพนธ์ และชัยชัย (2556) ที่พบว่าในกีฬาฟุตบอลสิ่งที่จะตัดสินผลแพ้ชนะจะขึ้นอยู่กับจำนวนประตูที่ทำได้ ทีมที่ทำประตูได้มากกว่าจะเป็นฝ่ายชนะ

การแข่งขันฟุตบอลในแต่ละยุคสมัยนั้นจะมีรูปแบบการทำที่แตกต่างกันออกไป เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก 2006 รูปแบบการยิงประตูที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด คือ การเปิดบอลจากด้านข้างสนามด้วยลูกโด่ง คิดเป็นร้อยละ 20 (นพพร, 2550) การแข่งขันฟุตบอลโลก 2010 รูปแบบการยิงประตูที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุดของทีมชาติสเปน คือ การส่งบอลให้ตัวหลังขึ้นมายิง คิดเป็นร้อยละ 100

(นิพัทธ์ และ ชัชชัย, 2556) การแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2012 รูปแบบการยิงประตูที่นิยมมากที่สุดของทีมชาติสเปน คือ การส่งบอลแบบวอลพาส คิดเป็นร้อยละ 41.6 (ภาณุพงศ์ และ คณะ, 2556) การแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 รูปแบบการยิงประตูที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด คือ การเตะโทษ ณ จุดโทษ คิดเป็นร้อยละ 25.64 (นิพล, 2564)

การวิเคราะห์สมรรถนะจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ได้ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ จากการเล่นรวมถึงการทำประตู ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ฝึกสอนสามารถคาดการณ์รูปแบบการเล่นและการทำประตูของฝ่ายตรงข้ามได้ รวมไปถึงนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกซ้อมเพื่อจำลองรูปแบบการเล่นของฝ่ายตรงข้าม ทำให้นักกีฬาสามารถรับรู้และคาดการณ์รูปแบบการเล่นของฝ่ายตรงข้ามได้ก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขันและหลังการแข่งขัน และในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรปเป็นแมทช์ที่อยู่ในกระแสและความสนใจของแฟนบอลทั่วโลก และมีรูปแบบการจัดการแข่งขันที่น่าสนใจ มีรูปแบบการยิงประตูที่หลากหลายในแต่ละยุคสมัยของการแข่งขันชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป การวิเคราะห์สมรรถนะจึงเป็นหนึ่งในวิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลของวิธีการทำประตูที่เกิดขึ้นในแมทช์การแข่งขันนี้

จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของรูปแบบการทำประตู เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์สมรรถนะในเกมกีฬาฟุตบอล เพื่อนำไปสู่การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของทีมตนเองและทีมคู่แข่ง สู่การนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกซ้อม สรรหา รูปแบบและกลยุทธ์ การวางแผนการฝึกซ้อม การแข่งขันให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการทำประตูฟุตบอลของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 และเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการทำประตูฟุตบอลระหว่างทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020

วิธีดำเนินการวิจัย

1. อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์จากวิดีโอบันทึกการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 จำนวน 7 แมทช์การแข่งขัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แมทช์การแข่งขันของทีมชนะเลิศในการแข่งขันครั้งนี้ จำนวน 7 แมทช์ ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการในการเล่นกีฬาฟุตบอล เทคนิคการเล่นกีฬาฟุตบอล รูปแบบการทำประตูในกีฬาฟุตบอล

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลสมรรถนะการทำประตู แล้วทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอลและการวิเคราะห์สมรรถนะจำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะในการทำประตูเป็นแบบการบันทึกเชิงสัญลักษณ์

ขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลการแข่งขันจากภาพบันทึกการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 ในแมตช์การแข่งขันของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งตั้งแต่รอบแบ่งกลุ่มถึงรอบชิงชนะเลิศแล้วบันทึกผลลัพธ์ของการทำประตู

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการแข่งขันและหาค่าร้อยละของสมรรถนะในการทำประตูในแต่ละแมตช์การแข่งขันจำนวน 7 แมตช์

ขั้นตอนที่ 6 เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการแข่งขัน และหาค่าร้อยละกับค่าเฉลี่ยของสมรรถนะในการทำประตูที่ได้ทั้งหมด 7 แมตช์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล

คำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ข้อมูลจากการจดบันทึกเชิงสัญลักษณ์เพื่อหาข้อมูลทางสถิติและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะการยิงประตู แบบสถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistic) นำเสนอเป็นตาราง ค่าเฉลี่ย (mean: M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) ระหว่างทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งในรอบแบ่งกลุ่มถึงรอบชิงชนะเลิศของการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 ด้วยสถิติ independent samples t-test

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากวิดีโอบันทึกการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 แมตช์การแข่งขันของทีมชนะเลิศกับทีมคู่แข่งตั้งแต่การแข่งขันรอบแบ่งกลุ่มถึงรอบชิงชนะเลิศจำนวน 7 แมตช์ 188 ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางที่ 1 ถึง ตารางที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยรูปแบบการทำประตูในแต่ละรูปแบบของทีมชนะเลิศ ในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 (n=14)

รูปแบบการทำประตู	ผลของการยิงประตู									
	เป็นประตู		ยิงไม่เข้า		ฝ่ายรับ		ผู้รักษาประตู		ชนเสา-คาน	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. เล่นบอล 2 จังหวะ	0	0	0.43	0.53	0.14	0.38	0	0	0	0
2. ส่งบอลจากด้านข้าง	0.29	0.76	1.57	1.51	1.00	1.14	0.71	1.11	0	0
3. ส่งบอลกลับหลัง	0.29	0.49	0.29	0.49	0.29	0.49	0.29	0.49	0	0
4. ส่งบอลทะลุทะลวง	0.14	0.38	0.14	0.38	0.71	1.11	0.57	0.98	0.14	0.38
5. เล่นบอลสวนกลับ	0.14	0.38	0.71	1.25	0	0	0.29	0.49	0	0
6. ลูกตั้งเตะ	0.14	0.38	1.00	1.29	0.57	0.53	0.57	0.79	0.14	0.38
7. ความสามารถเฉพาะตัว	0.86	0.69	2.29	2.06	2.57	1.81	1.86	2.48	0.14	0.38

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าจากการแข่งขันทั้งหมด 7 แมทช์ 14 เกมการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์สมรรถนะรูปแบบของทีมนักเตะในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 พบว่ารูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถเฉพาะตัว มีค่าเฉลี่ยของฝ่ายรับป้องกันได้เท่ากับ 2.57 ครั้งต่อแมทช์ ค่าเฉลี่ยของการยิงไม่เข้ากรอบประตูเท่ากับ 2.29 ครั้งต่อแมทช์ และค่าเฉลี่ยของผู้รักษาประตูป้องกันได้เท่ากับ 1.86 ครั้งต่อแมทช์ ส่วนค่าเฉลี่ยรูปแบบการทำประตูที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด คือ ทักษะเฉพาะตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 ครั้งต่อแมทช์

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยรูปแบบการทำประตูในแต่ละรูปแบบของทีมนักเตะ ในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 (n=14)

รูปแบบการทำประตู	ผลของการยิงประตู									
	เป็นประตู		ยิงไม่เข้า		ฝ่ายรับ		ผู้รักษาประตู		ชนเสา-คาน	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
1. เล่นบอล 2 จังหวะ	0.14	0.38	0	0	0	0	0.14	0.38	0	0
2. ส่งบอลจากด้านข้าง	0.14	0.38	0.29	0.49	0.14	0.38	0	0	0	0
3. ส่งบอลกลับหลัง	0	0	0.29	0.76	0.14	0.38	0	0	0	0
4. ส่งบอลทะลุทะลวง	0	0	0.14	0.38	0.43	0.53	0	0	0	0
5. เล่นบอลสวนกลับ	0	0	0.57	1.13	0.43	0.53	0.14	0.38	0	0
6. ลูกตั้งเตะ	0.29	0.49	1.14	0.38	0.29	0.49	0.43	0.53	0	0
7. ความสามารถเฉพาะตัว	0	0	1.57	1.90	1.00	1.29	0.86	0.90	0	0

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าจากการแข่งขันทั้งหมด 7 แมทช์ 14 เกมการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์สมรรถนะรูปแบบของทีมนักเตะในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020 พบว่ารูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถเฉพาะตัว มีค่าเฉลี่ยของการยิงไม่เข้ากรอบประตูเท่ากับ 1.57 ครั้งต่อแมทช์ และค่าเฉลี่ยของฝ่ายรับป้องกันได้เท่ากับ 1.00 ครั้งต่อแมทช์ ส่วนค่าเฉลี่ยรูปแบบการทำประตูที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด คือ การตั้งเตะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.29 ครั้งต่อแมทช์

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะการทำประตูของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่ง ในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020

สมรรถนะ (performance)	ทีมชนะเลิศ (n=7) (champion)		ทีมคู่แข่ง (n=7) (opponents)		t
	M	SD	M	SD	
1. รูปแบบการยิงประตู (technics)					
1.1 เล่นบอล 2 จังหวะ (double pass)	0.57	0.54	0.29	0.49	1.044
1.2 ส่งบอลจากด้านข้าง (cross)	3.57	2.23	0.57	0.54	3.468*
1.3 ส่งบอลกลับหลัง (cut back)	1.14	0.90	0.43	0.79	1.581
1.4 ส่งบอลทะลุทะลวง (killer pass)	1.71	1.80	0.57	0.54	1.611*
1.5 เล่นบอลสวนกลับ (counter attack)	1.14	1.22	1.14	1.22	0.000
1.6 ลูกตั้งเตะ (set pieces)	2.43	2.23	2.14	0.90	0.315*
1.7 ความสามารถเฉพาะตัว (specific kill)	7.71	4.57	3.43	3.16	2.041
2. พื้นที่ในการยิงประตู (area)					
2.1 เขตประตู (goal area)	0.71	0.95	0.43	0.79	0.621
2.2 เขตโทษ (penalty area)	10.71	3.95	4.14	1.77	4.019*
2.3 นอกเขตโทษ (outside area)	6.86	3.58	4.00	3.74	1.460
3. ช่วงเวลาในการแข่งขัน (period)					
3.1 ครึ่งแรก (half time)	8.29	4.23	2.14	2.04	3.461
3.2 ครึ่งหลัง (full time)	7.86	3.34	4.57	2.44	2.103
3.3 ต่อเวลาพิเศษ (extra time)	2.14	3.53	1.86	2.73	0.169
4. ผลของการยิงประตู (result)					
4.1 เป็นประตู (goal)	1.86	0.90	0.57	0.54	3.250
4.2 ยิงไม่เข้ากรอบประตู (off target)	6.43	2.88	4.00	2.58	1.662
4.3 ฝ่ายรับป้องกันได้ (blocked)	5.29	2.50	2.43	2.23	2.260
4.4 ผู้รักษาประตูป้องกันได้ (save)	4.29	2.69	1.57	0.98	2.509*
4.4 ชนเสา-คาน (post, woodwork)	0.43	0.54	0	0	2.121*

หมายเหตุ: - * มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะการทำประตูมีความแตกต่างระหว่างทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่ง ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือ รูปแบบการทำประตูแบบการส่งบอลด้านข้างสนามมีค่า t เท่ากับ 3.468 รูปแบบการทำประตูแบบการส่งบอลทะลุทะลวงมีค่า t เท่ากับ 1.611 และรูปแบบการทำประตูแบบการตั้งเตะมีค่า t เท่ากับ 0.315 ส่วนของพื้นที่ในการทำประตู พื้นที่เขตโทษมีค่า t เท่ากับ 4.019 และส่วนของผลลัพธ์ในการทำประตู ผู้รักษาประตูป้องกันได้มีค่า t เท่ากับ 2.509 และบอลชนคานมีค่า t เท่ากับ 2.121 ซึ่งเห็นได้ว่าทีมชนะเลิศมีค่าเฉลี่ยในรูปแบบการทำประตูมากกว่าทีมคู่แข่ง 3 รูปแบบ พื้นที่ในการทำประตูมีค่าเฉลี่ยมากกว่าทีมคู่แข่ง 1 พื้นที่ และผลลัพธ์ในการทำประตูมีค่าเฉลี่ยมากกว่าทีมคู่แข่ง 2 ผลลัพธ์

การอภิปรายผลการวิจัย

สมรรถนะการยิงประตูของการแข่งขันชิงแชมป์ยุโรป 2020 ทำให้เห็นได้ชัดว่าทีมชนะเลิศมีสมรรถนะในการยิงประตูที่ดี และเหมาะสมตามแต่โอกาสในการแข่งขันซึ่งมีความต่างกับทีมคู่แข่งในหลากหลายด้าน ดังเช่น การยิงเข้าประตู พบว่าทีมชนะเลิศยิงด้วยความสามารถเฉพาะตัว (specific skill) มากที่สุด 0.89 ครั้งต่อแมตช์ แต่คู่แข่งไม่สามารถทำได้เลย รองลงมา คือ การยิงประตูจากการส่งบอลจากด้านข้าง และการส่งบอลกลับหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 0.29 ครั้งต่อแมตช์ แต่ทีมคู่แข่งยิงประตูจากการส่งบอลจากด้านข้าง 0.14 ครั้งต่อแมตช์ และไม่สามารถยิงประตูจากการส่งบอลกลับหลังได้เลย นอกจากนี้การยิงประตูแบบไม่เข้ากรอบ ยิงประตูแล้วถูกผู้เล่นแนวหลังป้องกันได้ และการยิงประตูแล้วผู้รักษาประตูรักษาประตูไว้ได้ก็เกิดขึ้นบ่อย ๆ สำหรับทีมชนะเลิศมีค่าเฉลี่ยต่อแมตช์ประมาณ 1-3 ครั้ง แต่ทีมคู่แข่งมีโอกาสน้อยมากประมาณ 1-2 ครั้งต่อแมตช์ ทำให้ประเมินได้ว่าทีมชนะเลิศมีโอกาสนในการรุกแล้วจบเกมด้วยการยิงประตูนั้นประสบผลสำเร็จมากกว่าทีมคู่แข่ง หรือสามารถบอกได้ว่าทีมชนะเลิศสามารถสร้างโอกาสในการทำคะแนนได้ดีกว่าทีมคู่แข่ง (ระจับเหตุ, 2564) และเป็นไปได้ว่านอกจากการรุกด้วยการทำประตู ยังมีรูปแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการทำประตูของทีมแข่งขัน เช่น การครอบครองบอล การส่งบอล การเลี้ยงบอล การแย่ง รวมถึงเทคนิคและแทคติกต่าง ๆ ที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยร่วมของโอกาสในการยิงประตูของทีมชนะเลิศ และทีมคู่แข่งสามารถสร้างโอกาสจากสมรรถนะเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพได้ (Yi *et al.*, 2018)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของรูปแบบการทำประตูพบว่า รูปแบบการทำประตูที่นิยมใช้มากที่สุดของทีมชนะเลิศ คือ ความสามารถเฉพาะตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.71 ครั้งต่อแมตช์ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ครั้งต่อแมตช์ ซึ่งทีมชนะเลิศมีทักษะเฉพาะตัวและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของผู้เล่นในการทำประตู ทำให้ฝ่ายรับเกิดความสับสนและไม่สามารถคาดเดาการเคลื่อนไหวจากการประกบตัว โดยใช้ความเร็วและความคล่องตัวของผู้เล่นเพื่อหนีตัวประกบและสร้างพื้นที่ในการทำประตูให้กับตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับกาหลง (2553) ที่พบว่าการฝึกเทคนิคและกลยุทธ์ต้องควบคู่กัน เทคนิคจะอาศัยการฝึกทักษะพื้นฐานจนเกิดความชำนาญบวกกับไหวพริบ ชื่นเชิงในการเล่นที่เรียกว่ากลยุทธ์จะทำให้ทีมฟุตบอลเล่นอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการทำประตูของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือ รูปแบบการส่งบอลจากข้างสนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ครั้งต่อแมตช์ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.57 ครั้งต่อแมตช์ จะเห็นได้ว่าทีมชนะเลิศมีการใช้รูปแบบการทำประตูแบบการส่งบอลด้านข้างสนาม หรือการเล่นลูกทางด้านข้างของสนามดีกว่าทีมคู่แข่ง เพื่อเปิดพื้นที่ของทีมคู่แข่งให้กว้างขึ้นเพื่อสร้างพื้นที่ว่างและการสร้างเกมรุก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพิฐพนธ์ และชัชชัย (2556) ที่พบว่ารูปแบบการยิงประตูที่นิยมใช้มากที่สุดในการแข่งขันฟุตบอลโลก 2010 ของทีมชาติสเปนและทีมคู่แข่งในภาพรวม คือ รูปแบบการส่งจากด้านข้าง

ส่วนรูปแบบการส่งบอลทะลุทะลวง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 ครั้งต่อแมตช์ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.57 ครั้งต่อแมตช์ จะเห็นได้ว่าเมื่อมีการเปิดพื้นที่จากด้านข้างของสนามทำให้มีพื้นที่ว่างตรงกลางสนาม ทีมชนะเลิศจึงทำการส่งบอลทะลุทะลวงผ่านแนวป้องกันของคู่แข่งดีกว่า โดยจะต้องส่งบอลให้รวดเร็วและแม่นยำ เพื่อหาจังหวะเข้าไปทำประตู ซึ่งสอดคล้องกับการกีฬาแห่งประเทศไทย (2558) ที่พบว่าเทคนิคที่ต้องใช้สำหรับการทะลุทะลวงเข้าไปโจมตี ส่วนมากจะใช้การส่งลูกทรู

(through pass) และการส่งลูกทแยง (diagonal pass) จะต้องผ่านลูกที่รวดเร็วและแม่นยำเข้าไป และหาจังหวะในการทำประตู

ส่วนรูปแบบการตั้งเตะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 ครั้งต่อแมตช์ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14 ครั้งต่อแมตช์ จะเห็นได้ว่าทีมชนะเลิศมีการหวังผลจากการเล่นลูกตั้งเตะในการทำประตูดีกว่า ทีมคู่แข่งในการเล่นลูกตั้งเตะนั้นสามารถทำประตูได้เลย และยังส่งบอลเพื่อสร้างเกมรุกหรือทำการครองบอลจากพื้นที่ที่ได้เล่นลูกตั้งเตะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพิฐพนธ์ และชัชชัย (2556) พบว่ารูปแบบการทำประตูที่มีการยิงเข้ากรอบประตูมากที่สุดของทีมชาติสเปนในการแข่งขันฟุตบอลโลก 2010 คือ รูปแบบลูกโทษ 2 จังหวะ

พื้นที่ในการทำประตูเมื่อเปรียบเทียบกับทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่ง พบว่าในพื้นที่เขตโทษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.71 ครั้งต่อแมตช์ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ครั้งต่อแมตช์ แสดงให้เห็นว่าทีมชนะเลิศมีความได้เปรียบในพื้นที่เขตโทษ เนื่องจากเป็นพื้นที่ของฝ่ายรักษาประตู มีระยะในการทำประตูไม่ใกล้และไม่ไกลเกินไป สามารถหวังผลจากการทำประตูได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพล (2564) ที่พบว่าพื้นที่ในการยิงประตูที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด คือ พื้นที่เขตโทษ เนื่องจากพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ที่มีระยะปานกลาง โดยเป็นพื้นที่ที่ตำแหน่งของผู้ยิงประตูใช้การยิงประตูที่หลากหลายมากขึ้นในฟุตบอลสมัยใหม่

ช่วงเวลาในการทำประตูมากที่สุดของทีมชนะเลิศ คือ ครึ่งแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 ครั้งต่อแมตช์ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14 ครั้งต่อแมตช์ แสดงให้เห็นว่าทีมชนะเลิศมีการสร้างเกมรุกในการทำประตูช่วงแรก เพื่อสร้างความได้เปรียบและสร้างความกดดันให้ทีมคู่แข่งจากโอกาสการทำประตูในช่วงแรก ซึ่งหากมีการทำประตูและได้ประตูในช่วงครึ่งแรกมาก ความกดดันในการเล่นในช่วงครึ่งหลังจะลดน้อยลง สร้างความผ่อนคลายให้กับผู้เล่นและนำไปสู่ชัยชนะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพงศ์ และคณะ (2556) ที่พบว่าช่วงเวลาของทีมชาติสเปนยิงประตูมากที่สุดในการแข่งขันฟุตบอลโลก 2010 คือ นาทีที่ 16-30 และนาทีที่ 61-75 ซึ่งเป็นช่วงกลางครึ่งแรกกับกลางครึ่งหลัง ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวจะเป็นช่วงที่ทีมส่วนใหญ่จะเปิดเกมรุกและเกมรับกันมากขึ้น

ผลลัพธ์ในการทำประตูของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่ง ในผลลัพธ์ผู้รักษาประตูป้องกันได้และบอลชนคานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ครั้งต่อแมตช์ และ 0.43 ครั้งต่อแมตช์ ตามลำดับ ทีมคู่แข่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57 ครั้งต่อแมตช์ และไม่มีบอลชนคานเกิดขึ้น จะเห็นได้ว่าในการทำประตูของทีมชนะเลิศมีผลลัพธ์โดยผู้รักษาประตูป้องกันได้ และบอลชนคานมากกว่าทีมคู่แข่งแสดงให้เห็นถึงการทำประตูในจังหวะสุดท้ายขาดประสิทธิภาพทั้งความแรงและทิศทางของการทำประตู ถึงแม้ว่าจะมีทิศทางเข้ากรอบ แต่ยังไม่ผ่านการป้องกันของผู้รักษาประตูและทิศทางยังไม่แม่นยำทำให้ลูกบอลไปชนเสา ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขการทำให้หวังผลได้มากยิ่งขึ้นจากการฝึกซ้อมและจำลองรูปแบบการทำประตูจากสถานการณ์แข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพพร (2550) ที่พบว่าการเล่นประตูที่ดีควรยิงด้วยความรุนแรงที่พอเหมาะ จังหวะและโอกาสที่ดีและวิธีที่ถูกต้อง ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังมากเพราะบางครั้งผู้ยิงประตูเพียงแค่ปรับทิศทางหรือเพียงสัมผัสลูกบอลปานกลางเท่านั้น การยิงประตูก็จะมีประสิทธิภาพได้เหมือนกัน

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการทำประตูที่นิยมมากที่สุดของทีมชนะเลิศ คือ ความสามารถเฉพาะตัว (7.71 ± 4.57) การส่งบอลด้านข้างสนาม (3.57 ± 2.23) และการส่งบอลทะลุทะลวง (1.71 ± 1.80) มีการใช้พื้นที่เขตโทษ (10.71 ± 3.95) ในการทำประตูมากที่สุด ในครั้งแรก (8.29 ± 4.23) มีการทำประตูที่มากที่สุด และด้านผลลัพธ์ในการทำประตูที่มากที่สุด คือ ยังไม่เข้ากรอบประตู (6.43 ± 2.88) และฝ่ายรับป้องกันได้ (5.29 ± 2.50)

สมรรถนะการทำประตูของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งมีรูปแบบการทำประตูที่แตกต่างกัน ได้แก่ การส่งบอลด้านข้างสนาม การตั้งเตะ การส่งบอลทะลุทะลวง พื้นที่การทำประตูในเขตโทษ ผู้รักษาประตูป้องกันได้ และบอลชนคาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

1.1 เป็นแนวทางสำหรับผู้ฝึกสอนและนักกีฬาในการนำรูปแบบการทำประตูของทีมชนะเลิศไปใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาส่งเสริมการเล่นฟุตบอลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาสามารถนำผลการวิเคราะห์การทำประตูของทีมชนะเลิศไปประยุกต์ใช้ในการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับทีมของตนเองได้

1.3 ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาได้ทราบถึงข้อแตกต่างของสมรรถนะของทีมชนะเลิศและทีมคู่แข่งในการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2020

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการป้องกัน การครอบครองบอล การส่งบอล การเลี้ยงบอลในการแข่งขันฟุตบอล

2.2 ควรมีการศึกษาระบบแผนการเล่นของทีมในการแข่งขันฟุตบอล

2.3 ควรมีการศึกษาวิธีการยิงประตูฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลเพื่อหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการแข่งขัน

เอกสารอ้างอิง

- ก.รวีวุฒิ ระเบียบเหตุ. (2564). ระบบการวิเคราะห์สมรรถนะในกีฬาวอลเลย์บอล: ประสิทธิภาพสมรรถนะในการทำแต้ม. *วารสารวิชา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. 40(2), 71-81.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2558). *คู่มือผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล*. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2564, จาก: https://www.satc.or.th/upload/document/file/documentfile_922019180101.pdf.
- กาหลง เย็นจิตต์. (2553). *วิทยาศาสตร์การกีฬาฟุตบอล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย.
- นพพร เอกสาตรา. (2550). *ยุทธวิธีการเล่นประตูฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลก ปี ค.ศ. 2006 ณ ประเทศเยอรมนี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- นิพล โนนจ้อย. (2564). การวิเคราะห์รูปแบบการยิงประตูฟุตบอลโลก ปี 2018. *สัปดาห์: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทสม.)*, 27(1), 120-125.
- นิพัทธ์พนธ์ มาลาหอม และชัชชัย โกมารทัต. (2556). การวิเคราะห์รูปแบบการทำประตูของทีมชาติสเปนและทีมคู่แข่งชั้นในการแข่งขันฟุตบอลโลก 2010. *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ*, 14(1), 24-38.
- ภาณุพงศ์ รุ่งมิตรจรัสแสง นิรอมลี้ มะกาเจ และพรพล พิมพาพร. (2556). การวิเคราะห์รูปแบบการยิงประตูของทีมชาติสเปนในการแข่งขันฟุตบอลโลก 2010 และการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป 2012. ใน *การประชุมวิชาการแห่งชาติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 10* (หน้า 1091-1100). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- Almeida, C., Santos, R., Mantovani, L. and Teoldo, I. (2022). Players' participation in team possession of the 2014 FIFA world cup semi-finalists. *Human Movement*, 23(1), 44-49, doi: <https://doi.org/10.5114/hm.2021.104186>.
- Yi, Q., Jia, H., Liu, H. and Gómez, A.M. (2018). Technical demands of different playing positions in the UEFA champions League. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 18(6), 926-937, doi: <https://doi.org/10.1080/24748668.2018.1528524>.